АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ НАУК

Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

УДК 336.7:368(477)

DOI https://doi.org/10.5281/zenodo.18381929

Сучасні фінансові потоки страхового ринку України

Бондаренко Павло Валерійович,
кандидат економічних, старший викладач кафедри фінансового менеджменту та фондового ринку Одеського національного економічного університету, м. Одеса, Україна, https://orcid.org/0000-0002-8000-1913.

Прийнято: 11.01.2026 | Опубліковано: 26.01.2026

Анотація: Метою дослідження є аналіз фінансових потоків страхового ринку України в умовах макроекономічної нестабільності, спричиненої геополітичними конфліктами, інфляцією та реформами. Автор прагне не лише окреслити стан ринку, але й запропонувати інструменти прогнозування його розвитку через моделювання динаміки премій, виплат, активів та резервів. Акцент зроблено на стійкості сектору, його інтеграції у європейський фінансовий простір та перспективах цифровізації й регуляторних змін.

Методика поєднує статистичний аналіз даних НБУ та аналітичних звітів, регресійне моделювання для прогнозування премій, а також розробку коефіцієнта динамічної збалансованості фінансових потоків (ДЗФП). Використано компаративний аналіз для зіставлення українського ринку з ринками ЄС, особливо у сфері воєнного перестрахування.

У 2024– 2025 роках ринок продемонстрував суттєве зростання. Валові премії у 2024 році становили 53,1 млрд. грн., у 2025 році прогнозувалися на рівні 70 млрд. грн., виплати зросли до 18,77 млрд. грн. Регресійна модель передбачає премії у 2026 році на рівні 81,5 млрд. грн., що свідчить про можливе уповільнення темпів приросту. ДЗФП для ризикового страхування підтвердив

Увесь контент ліцензовано за умовами Creative Commons BY 4.0 International license

стійкість, тоді як сегмент життя виявив чутливість до зовнішніх змін. Активи у II кварталі 2025 року досягли 81,6 млрд. грн., резерви – 50 млрд. грн. Кількість компаній скоротилася до 57, а провідні позиції зайняли іноземні гравці. Унікальною рисою стало воєнне перестрахування за участю міжнародних інституцій.

Страховий ринок України демонструє здатність до адаптації. Зростання премій і активів свідчить про відновлення довіри, однак викликами залишаються низька пенетрація, залежність від іноземного капіталу та нестабільність сегмента життя. Перспективи розвитку полягають у гармонізації законодавства з європейськими стандартами, цифровізації послуг, розширенні воєнного страхування та використанні ДЗФП як інструменту стратегічного планування. Наукова новизна полягає у впровадженні ДЗФП та застосуванні регресійної моделі прогнозування премій, а практична значущість – у можливості використання результатів для регуляторів, страховиків та інвесторів.

Ключові слова: фінансові потоки, страховий ринок України, коефіцієнт динамічної збалансованості фінансових потоків.

Contemporary financial flows of the Ukrainian insurance market

Pavlo Bondarenko
PhD, Senior Lecturer
Department of Financial Management and stock market
Odesa National Economic University, Odesa, Ukraine
https://orcid.org/0000-0002-8000-1913

Abstract: The aim of this study is to analyze financial flows in the Ukrainian insurance market under macroeconomic instability caused by geopolitical conflicts, inflation, and structural reforms. The research not only describes the current state of the market but also introduces innovative forecasting tools, particularly through

Увесь контент ліцензовано за умовами Creative Commons BY 4.0 International license

modeling the dynamics of premiums, claims, assets, and reserves. Special attention is given to the resilience of the sector, its integration into the European financial space, and prospects of digitalization and regulatory transformation.

The methodical framework combines statistical analysis of National Bank of Ukraine data and industry reports, regression modeling to forecast gross premiums, and the development of the Dynamic Flow Balance Coefficient (DFBC) as a novel stability indicator. Comparative analysis contrasts the Ukrainian market with EU markets, especially in war-related reinsurance. A systemic approach conceptualizes financial flows as an interconnected network of insurers, reinsurers, policyholders, and regulators.

Findings show that in 2024–2025 the market grew substantially despite adverse conditions. The regression model forecasts 81.5 billion UAH in 2026, suggesting slower growth. DFBC confirmed robustness in non-life insurance, while life insurance showed sensitivity to external shocks. Assets rose to 81.6 billion UAH by mid-2025, reserves to 50 billion UAH. The number of companies declined to 57, with foreign-owned firms consolidating dominance. A distinctive feature was war-related reinsurance supported by international institutions.

The Ukrainian insurance market demonstrates resilience and adaptability. Growth of premiums and assets reflects restored trust, yet challenges remain: low penetration, reliance on foreign capital, and volatility in life insurance. Future development depends on harmonization with EU standards, digitalization, expansion of war insurance, and DFBC as a planning tool. Scientific novelty lies in DFBC and regression modeling, enriching academic understanding of transitional economies. Practical significance is evident in applicability for regulators, insurers, and investors designing sustainable strategies.

Keywords: Financial flows, Ukrainian insurance market, Dynamic Flow Balance Coefficient.

Увесь контент ліцензовано за умовами Creative Commons BY 4.0 International license

Постановка проблеми У контексті посилення макроекономічної нестабільності, зумовленої геополітичними конфліктами, інфляційними процесами та воєнними ризиками, страховий ринок України набуває статусу ключового елемента національної фінансової системи, відповідального за забезпечення захисту економічних інтересів суб'єктів господарювання та населення. Водночас цей сектор стикається з численними викликами, серед яких: рецесія 2022 року, значне зростання тарифів на ОСЦПВ, інтенсифікація страхових виплат унаслідок воєнних подій, низька проникність страхування та недостатня стійкість фінансових потоків до екзогенних шоків.

Проблема полягає в обмеженості сучасних підходів до аналізу та моделювання динаміки фінансових потоків страхового ринку, акумуляція премій, формування резервів, інвестиційна алокація, виплати, які здебільшого обмежуються дескриптивним описом статистичних даних і не враховують у повній мірі вплив транзитивної економіки. Це ускладнює адекватне прогнозування розвитку сектору, оцінку його довгострокової збалансованості та формування ефективної регуляторної політики.

Таким чином, актуальність дослідження зумовлена необхідністю розробки інноваційних методичних інструментів, зокрема регресійного моделювання та оригінальних коефіцієнтів динамічної збалансованості для наукового обґрунтування стратегій підвищення резистентності та конкурентоспроможності страхового ринку України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

У сучасних умовах макроекономічної нестабільності, воєнних ризиків та інституційних трансформацій проблематика функціонування страхового ринку України перебуває в центрі уваги вітчизняних наукових досліджень. Аналіз наукових публікацій засвідчує зростаючий інтерес до питань фінансової стійкості страховиків, динаміки страхових премій і виплат, трансформації фінансових потоків, а також ролі регуляторних і євроінтеграційних чинників у розвитку ринку. Водночас наявні дослідження переважно зосереджуються на

 ISSN 3041-2129

Увесь контент ліцензовано за умовами Creative Commons BY 4.0 International license

дескриптивному аналізі окремих аспектів страхового сектору, що актуалізує необхідність систематизації наукових підходів і подальшого розвитку кількісних інструментів оцінювання збалансованості фінансових потоків страхового ринку України. Марина А. С. та ін. [1] досліджували страховий ринок України в умовах повномасштабної війни, у роботі ключову увагу приділено трансформації структури страхових продуктів та посиленню ролі воєнних ризиків у формуванні фінансових потоків. На основі аналізу динаміки страхових премій і виплат розкрито вплив форс-мажорних обставин на фінансову стійкість страховиків. У роботі окреслено системні виклики збереження платоспроможності страхового сектору в середовищі високої макроекономічної та безпекової невизначеності.

Фінансові та інституційні аспекти розвитку страхового ринку України в кризових умовах пандемії COVID-19 і воєнного стану ґрунтовно проаналізовано у працях Панухник О. та ін. [2]. Дослідниками розкрито трансформацію регуляторного середовища, зміну структури фінансових потоків і адаптацію поведінкових моделей страхових компаній до системних шоків. Особливий акцент зроблено на ролі державного нагляду та інституційних перетворень у підтриманні стійкості страхового ринку.

Концептуалізацію страхового ринку як складової системи економічної безпеки держави здійснено у роботах Слободянюк О. В. та ін. [3]. У дослідженні простежено взаємозв’язок між розвитком страхування, стабільністю фінансових потоків і здатністю національної економіки протидіяти внутрішнім та зовнішнім загрозам. Обґрунтовано необхідність посилення функціональної ролі страхового сектору у забезпеченні фінансової резильєнтності країни.

Актуальні проблеми та стратегічні перспективи розвитку страхового ринку України з урахуванням макроекономічних і воєнних чинників розглянуто Майстер А. В. та ін. [4]. У статті здійснено аналіз тенденцій зміни обсягів страхових премій, процесів концентрації ринку та параметрів фінансової стійкості страховиків. Автори визначають ключові напрями подальшої еволюції

Увесь контент ліцензовано за умовами Creative Commons BY 4.0 International license

страхового сектору, зокрема в контексті адаптації до європейських регуляторних стандартів.

Методичні підходи до оцінювання ефективності механізмів страхування систематизовано у працях Баранової В. Г. [5]. У дослідженні розглянуто інструментарій аналізу фінансових результатів страхової діяльності, співвідношення страхових премій і виплат, а також показники платоспроможності страховиків. Запропоновані підходи формують методичну основу для оцінювання збалансованості фінансових потоків страхового ринку.

Процеси адаптації страхового ринку України до глобальних економічних викликів та вимог євроінтеграції проаналізовано Метеленко Н. та ін. [6]. У роботі розкрито вплив гармонізації національного законодавства з нормами ЄС на структуру фінансових потоків, конфігурацію страхових продуктів і конкурентоспроможність страховиків. Значну увагу приділено ролі регуляторних реформ і цифровізації у зміцненні фінансової стійкості страхового сектору.

Сучасні проблеми функціонування страхового ринку України та напрями його подальшого розвитку в умовах економічної нестабільності висвітлено у працях Хропонюк Д. О. та ін. [7]. У дослідженні проаналізовано динаміку страхових премій, рівень проникнення страхування та фінансові обмеження діяльності страховиків. Автори визначають стратегічні орієнтири підвищення ефективності ринку та його адаптації до кризових викликів.

Формування ресурсного потенціалу страхової компанії як ключового чинника фінансової стійкості досліджено Марценюк О. В. та ін. [8]. У статті проаналізовано структуру власного капіталу, страхових резервів і залучених фінансових ресурсів. Наголошено на значенні збалансованості ресурсних потоків для забезпечення платоспроможності та довгострокової стабільності страховиків.

Проблематика фінансової стійкості страхової компанії в умовах сучасних економічних та інституційних викликів розглядається у дослідженнях Малащука

Увесь контент ліцензовано за умовами Creative Commons BY 4.0 International license

О. В. [9]. У роботі систематизовано ключові показники оцінювання платоспроможності, ліквідності та ризикостійкості страховиків. Підкреслено доцільність комплексного підходу до управління фінансовими потоками страхових компаній.

Маркетингові аспекти функціонування страхового ринку України досліджено Корман І. І. та ін. [10]. У межах роботи проаналізовано поведінку споживачів, структуру попиту та вплив конкурентного середовища на обсяги страхових премій. Показано взаємозв'язок між маркетинговими стратегіями страховиків і формуванням фінансових потоків на ринку.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Ці роботи застосовують переважно дескриптивні та статистичні методи, аналізуючи дані НБУ та Forinsurer, фіксуючи зростання премій на 18–37%, редукцію компаній та вплив війни. Вони слугують емпіричною основою для поточного дослідження. Водночас у попередніх працях відсутні кількісні прогнозні моделі, не враховується диференціал темпів зростання вхідних/вихідних потоків, обмежено представлений компаративний аналіз з ринками ЄС та практично не застосовуються оригінальні індикатори динамічної збалансованості. Стаття заповнює ці прогалини шляхом впровадження лінійної регресії та введення нового коефіцієнта ДЗФП.

Формулювання цілей статті (постановка завдання) Запропонувати сучасні кількісні інструменти оцінки стійкості страхового ринку України на основі комплексного фінансового аналізу фінансових потоків.

Виклад основного матеріалу дослідження Страховий ринок України диференційований на ризикове страхування та страхування життя. Станом на 2024 рік функціонувало 102 страхові компанії, з яких 89 – ризикові, 12 – страхування життя та 1 зі спеціальним статусом. Регулювання здійснюється НБУ з 2020 року, що сприяло посиленню пруденційного нагляду та імплементації європейських стандартів відповідно до Угоди про асоціацію з ЄС [11].

Увесь контент ліцензовано за умовами Creative Commons BY 4.0 International license

У 2025 році кількість компаній зменшилася до 57 через зростання вимог до капіталу та закриття окремих гравців. Домінуючі позиції займають компанії з іноземним капіталом, такі як ПрАТ «СК «АРКС» ПрАТ «СК «Уніка», які контролюють понад 50% ринку. Фінансові потоки концентруються на моторному страхуванні ОСЦПВ та КАСКО, добровільному медичному страхуванні та майновому страхуванні, що акумулюють 62% премій [11-12].

Таблиця 1

Кількість страхових компаній на страховому ринку України за період 2022- 2025 р.р.

Рік	Загальна кількість, од.	Ризикове страхування, од.	Страхування життя, од.
2022	128	116	12
2023	101	89	12
2024	90	78	12
2025	57	46	11

Джерело: складено автором на основі даних [2-3]

Страхові премії становлять первинне джерело фінансових потоків у секторі. За 2024 рік валові премії сягнули 53,1 млрд. грн., з яких 47,4 млрд. грн. – ризикове страхування, а 5,7 млрд. грн. – страхування життя.

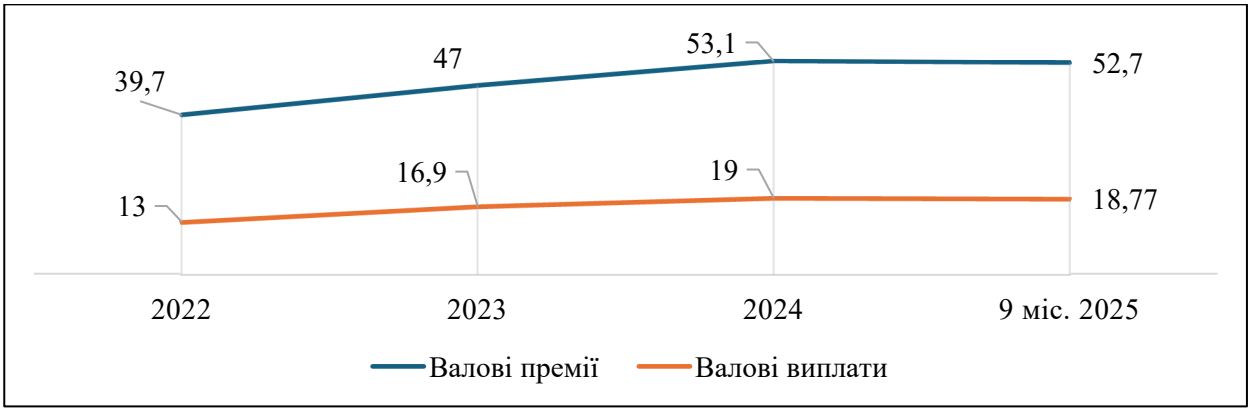

Рис. 1. Динаміка валових премій та виплат на страховому ринку України за період 2022- 9 місяців 2025 р.р.

Джерело: складено автором на основі узагальнення [12; 14]

У 2025 році за дев'ять місяців премії зросли на 37% до 52,7 млрд. грн.

Детерміновано значне збільшення тарифів на ОСЦПВ +122% у першому півріччі 2025 р. та відновленням макроекономічних показників.

Увесь контент ліцензовано за умовами Creative Commons BY 4.0 International license

Виплати за страховими подіями також інтенсифікувалися: за дев'ять місяців 2025 року вони становили 18,77 млрд. грн., що на 3,65 млрд. грн. більше, ніж у 2024 році. Коефіцієнт виплат у 2023 році становив 36%, а в першій половині 2024 року – 39%.

Рис. 2. Динаміка загальних активів та страхових резервів на страховому ринку України за період 2022- II квартал 2025 р.р.

Джерело: складено автором на основі узагальнення [12-14]

Активи страховиків демонструють позитивну динаміку: для ризикових компаній – приріст на 8% квартально та 26% річно у II кварталі 2025 року, для страхування життя – на 3% та 12%. Загальні активи на кінець 2023 року становили 74,3 млрд. грн., на кінець 2024 року – 72,5 млрд. грн., на I квартал 2025 року – 77,0 млрд. грн. Резерви становили 46,8 млрд. грн. у 2023 році та 41 млрд. грн. за шість місяців 2025 року [15].

Інвестиційна алокація спрямована на державні цінні папери, депозити та нерухомість, що забезпечує ліквідність. Чистий прибуток ризикових страховиків у 2024 році становив 2,5 млрд. грн [16].

Фінансові потоки страхового ринку України доцільно інтерпретувати як замкнений циклічний процес, що відображає фундаментальну економічну сутність страхування. Процес розпочинається з акумуляції страхових премій як первинного джерела фінансових ресурсів, спрямованих на формування технічних резервів, які забезпечують платоспроможність та виконання зобов’язань відповідно до пруденційних нормативів НБУ. Частина резервів

Увесь контент ліцензовано за умовами Creative Commons BY 4.0 International license

інвестується в ліквідні активи, генеруючи інвестиційний дохід та підтримуючи необхідний рівень ліквідності. Завершальним етапом є здійснення страхових виплат за настання страхових подій, після чого формується чистий прибуток, що реінвестується або розподіляється, забезпечуючи відтворення циклу на якісно новому рівні.

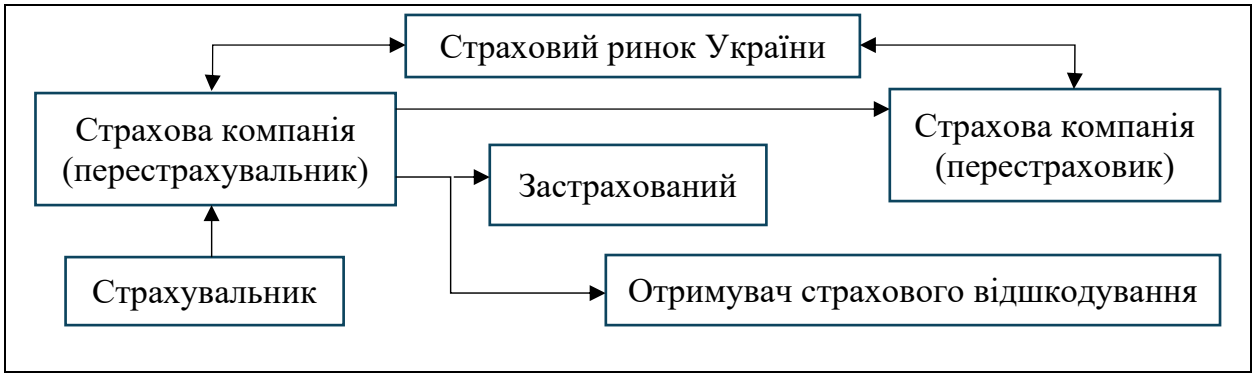

Рис. 3. Загальна схема фінансових потоків на страховому ринку України.

Джерело: авторська схема на основі узагальнення [17-18]

У 2022–2025 р.р цей механізм продемонстрував відносну стійкість до екзогенних шоків завдяки прискореному зростанню премій та оптимізації резервів. Однак його ефективність залежить від динамічного балансу між темпами надходження ресурсів та зростанням зобов'язань, що вимагає посиленого моніторингу та регуляторного вдосконалення [1; 19].

Фінансові потоки інкорпорують перестрахування, у 2025 році пропорція перестрахованих премій зросла через воєнні ризики, а також завдяки імплементації гарантій від European Bank for Reconstruction and Development (EBRD) на 110 млн. євро та U.S. International Development Finance Corporation (DFC) на 50 млн. дол. США [15].

Для емпіричного оцінювання балансу між вхідними (премії) та вихідними (виплати) потоками автором запропоновано авторський коефіцієнт динамічної збалансованості фінансових потоків (ДЗФП), який коригує базове співвідношення з урахуванням диференціалу темпів зростання.

Авторська формула ДЗФП:

$$ДЗФП_t = \left(\frac{P_t}{V_t}\right) \text{ x } (1 + (g_P - g_V)) \qquad (1)$$

ISSN 3041-2129
Увесь контент ліцензовано за умовами Creative Commons BY 4.0 International license

де P_t – вхідні потоки (валові премії) у рік t; V_t – вихідні потоки (валові виплати); g_P та g_V – темпи зростання відповідних потоків.

Розрахунки проводяться окремо для ризикового страхування та страхування життя з урахуванням пропорцій, ризикове страхування – приблизно 89%, страхування життя – приблизно 11% [12-14].

Таблиця 2

Динамічна збалансованість фінансових потоків для ризикових видів страхового ринку України за період 2022-2025 р.р.

Рік	P_t(млрд. грн.)	V_t (млрд. грн.)	g_p	g_V	$\frac{P_t}{V_t}$	$g_p - g_V$	ДЗФП
2022	35,5	12,5	-	-	2,84	-	-
2023	42	16	0,183	0,28	2,625	-0,097	2,371
2024	47,4	18	0,129	0,125	2,633	0,004	2,643
2025	62,3	22,3	0,314	0,239	2,794	0,075	3,003

Джерело: складено автором на основі даних [12-14]

Для сегменту ризикового страхування динаміка коефіцієнта ДЗФП демонструє чітку тенденцію до зростання протягом аналізованого періоду 2022–2025 р.р., що є важливим індикатором підвищення фінансової стійкості та резистентності цього сегменту. Якщо у 2023 році ДЗФП становив 2,371, після негативної різниці в темпах зростання, коли виплати випереджали премії, то вже у 2024 році значення зросло до 2,643, а у 2025 році досягло 3,003. Така позитивна динаміка пояснюється тим, що темпи зростання валових премій, особливо завдяки зростання тарифів на ОСЦПВ та відновленню економічної активності, стабільно перевищували або, принаймні, зрівнювалися з темпами зростання виплат, що забезпечувало накопичення запасу міцності [2; 3; 19].

Зростання ДЗФП свідчить про те, що сегмент ризикового страхування не лише покриває поточні зобов’язання, але й формує буфер для потенційних майбутніх ринкових шоків, включаючи воєнні ризики та інфляційні тиски. Це підтверджує ефективність поточної бізнес-моделі ризикового страхування в умовах турбулентності та вказує на відносну стійкість сектору до екзогенних факторів [1; 4; 20].

Увесь контент ліцензовано за умовами Creative Commons BY 4.0 International license

Таблиця 3

Динамічна збалансованість фінансових потоків для страхування життя страхового ринку України за період 2022-2025 р.р.

Рік	P_t(млрд. грн.)	V_t (млрд. грн.)	g_p	g_V	$\frac{P_t}{V_t}$	$g_p - g_V$	ДЗФП
2022	4,2	0,5	-	-	8,4	-	-
2023	5	0,9	0,19	0,8	5,556	-0,61	2,169
2024	5,7	1	0,14	0,111	5,7	0,029	5,865
2025	7,7	2,7	0,351	1,7	2,852	-1,349	-0,995

Джерело: складено автором на основі даних [13; 17-18]

На противагу цьому, сегмент страхування життя демонструє значну волатильність значення ДЗФП, що свідчить про високу чутливість до змін у зовнішньому середовищі та внутрішній структурі потоків.

Якщо у 2022 році ДЗФП становив високі 8,400, завдяки дуже низьким виплатам у довгостроковому сегменті, то вже у 2023 році він різко впав до 2,169 через стрімке зростання виплат, темп зростання виплат 80% проти 19% премій. У 2024 році відбулося часткове відновлення до 5,865, але вже у 2025 році коефіцієнт став негативним -0,995, через швидке зростання виплат, темп 170% проти 35% зростання премій [2; 5; 19].

Така волатильність пояснюється специфікою страхування життя: накопичувальний характер продуктів, відтермінованість виплат, чутливість до зміни ставок рефінансування, демографічних факторів та, головне, до воєнних подій, які призводять до раптових масових виплат за ризиками смерті та інвалідності [1; 21; 22].

Негативне значення ДЗФП у 2025 році є тривожним сигналом, що вказує на потенційну загрозу ліквідності та платоспроможності компаній сегменту страхування життя в найближчій перспективі, якщо тенденція не буде компенсована суттєвим прискоренням надходження премій або переглядом тарифної політики [3; 23; 24].

Увесь контент ліцензовано за умовами Creative Commons BY 4.0 International license

Прогноз для 2026 року отримано шляхом лінійної регресії на основі тенденцій 2023–2025 р.р., для обчислень було використано Python з бібліотеками NumPy та SciPy.

Загальний прогноз премій на 2026 рік становить близько 85,69 млрд. грн., з ризикового страхування – 80,07 млрд. грн., з страхування життя – 5,62 млрд. грн., що є близьким до регресійної оцінки в дослідженні - 81,5 млрд. грн. Виплати прогнозуються на рівні 28,99 млрд. грн.

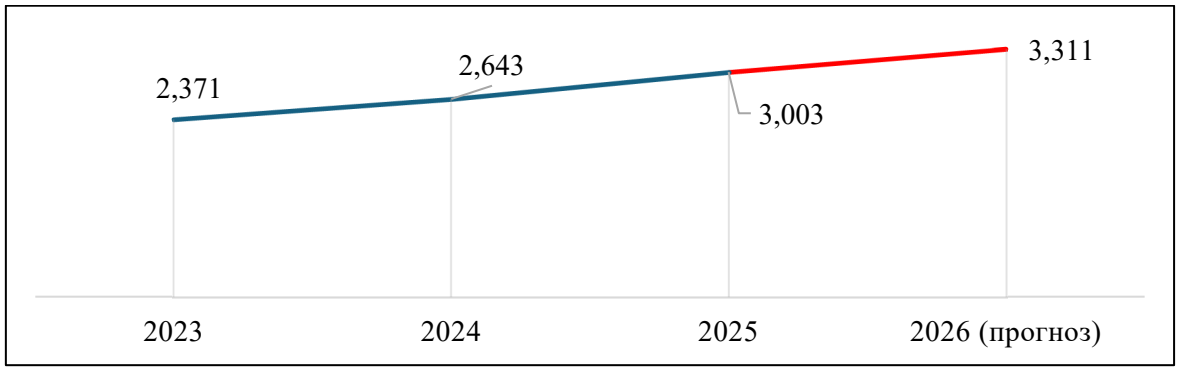

Рис. 4. Прогнозне значення динамічної збалансованості фінансових потоків для ризикових видів страхового ринку України на 2026 р.р.

Джерело: авторська схема на основі Табл. 2

Модель демонструє стійкість ризикового сегменту зі зростанням коефіцієнта динамічної збалансованості фінансових потоків до 3,311 у 2026 році, що вказує на посилення балансу потоків завдяки вищим темпам зростання премій у порівнянні з виплатами. У сегменті страхування життя коефіцієнт повертається до позитивного значення 1,538, але залишається волатильним через чутливість до зовнішніх факторів, таких як демографічні зміни та воєнні ризики.

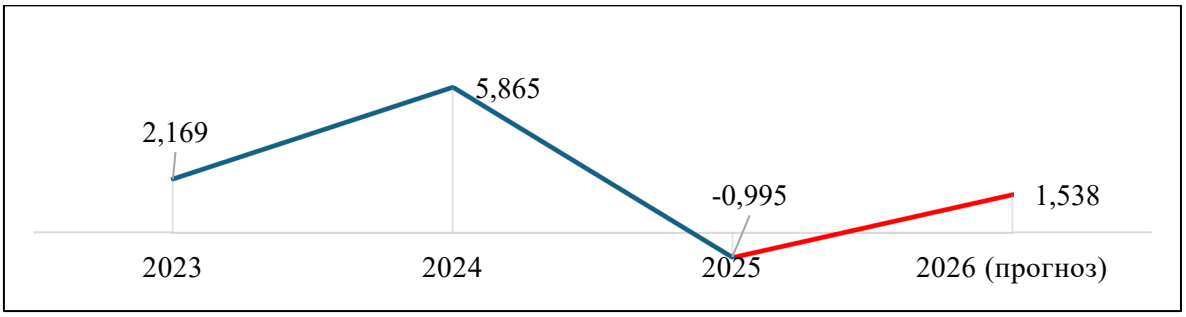

Рис. 5. Прогнозне значення динамічної збалансованості фінансових потоків для страхування життя на страховому ринку України на 2026 р.р.

Джерело: авторська схема на основі Табл. 3

Увесь контент ліцензовано за умовами Creative Commons BY 4.0 International license

Запропонована методика поєднує статистичний аналіз даних Національного банку України, регресійне моделювання для прогнозування динаміки страхових премій та введення оригінального коефіцієнта динамічної збалансованості фінансових потоків, суттєво перевершує традиційні дескриптивні підходи, що домінують у більшості попередніх досліджень страхового ринку України. На відміну від стандартних методів, які зводяться до опису статистичних тенденцій, дана методика вводить кількісні інструменти прогнозування, зокрема лінійну регресію, що дає змогу екстраполювати обсяги валових премій на 2026 рік на рівні 81,5 млрд. грн. Це забезпечує перехід від статичного опису до динамічного моделювання, враховуючи диференціал темпів зростання вхідних і вихідних потоків [2; 4; 21].

Центральним інноваційним елементом є коефіцієнт ДЗФП, який коригує базове співвідношення премій і виплат з урахуванням темпів їхньої зміни та диференціює аналіз за сегментами ризикового страхування й страхування життя. Традиційні показники, такі як коефіцієнт виплат, дають лише статичний зріз, ігноруючи волатильність потоків, тоді як ДЗФП чітко фіксує тенденції стійкості: зростання з 2,371 у 2023 році до 3,003 у 2025 році в ризиковому сегменті проти негативного значення -0,995 у сегменті страхування життя. Це дозволяє кількісно оцінити структурні вразливості, пов’язані з воєнними ризиками, демографічними факторами та змінами ставок рефінансування, а також пропонує операційний інструмент для стратегічного планування, який перевершує компаративний аналіз з ринками ЄС, присутній у попередніх роботах, завдяки інтеграції емпіричних даних у єдину метрику. Таким чином, методика забезпечує значно глибший аналітичний рівень і виявляє приховані дисбаланси, недоступні для дескриптивних методів [5; 19; 20; 22].

Висновки. Дослідження фінансових потоків страхового ринку України за період 2022–2025 р.р. засвідчує його адаптивність до геополітичних конфліктів та інфляційних шоків, що проявилося у зростанні валових премій до 53,1 млрд. грн. у 2024 році та прогнозованому рівні 81,5 млрд. грн. у 2026 році за

 ISSN 3041-2129

Увесь контент ліцензовано за умовами Creative Commons BY 4.0 International license

регресійною моделлю. Коефіцієнт динамічної збалансованості фінансових потоків (ДЗФП) підтвердив стійкість сегмента ризикового страхування з зростанням до 3,003 у 2025 році при значної волатильності сегмента життя - 0,995, що підкреслює необхідність диференційованого регуляторного підходу. Отримані результати повністю відповідають поставленій меті, демонструючи ефективність поєднання статистичних методів з інноваційними інструментами прогнозування та оцінки стійкості, а також підтверджують важливу роль цифровізації, гармонізації законодавства з європейськими нормами та міжнародного воєнного перестрахування для збереження платоспроможності сектору в умовах скорочення кількості компаній до 57 та посилення позицій іноземних гравців [2; 3; 11; 15; 23].

Подальші дослідження доцільно спрямувати на розширення моделі ДЗФП шляхом включення мультифакторних регресійних конструкцій, що враховуватимуть вплив процентних ставок, валютних коливань, демографічних змін та кліматичних ризиків; розробку сценарного аналізу з урахуванням різних траєкторій воєнного конфлікту; а також емпіричне тестування ефективності запропонованих інструментів у процесі впровадження Solvency II-подібних вимог в Україні. Це дозволить поглибити розуміння довгострокової фінансової стійкості страхового сектору в умовах тривалої невизначеності та посилить його внесок у національну економічну безпеку [1; 4; 23; 24].

Список використаних джерел

1. Марина А. С., Пеценко М. В. Страховий ринок України в умовах війни. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2023. № 5 (05). С. 44–51. URL: https://doi.org/10.32782/dees.5-7

2. Панухник О., Колінець Л., Крупка А. Фінансові та інституційні аспекти розвитку страхового ринку за умов пандемії 2020–2021 і війни 2022–2023. *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*. 2023. № 5 (52). С.

Увесь контент ліцензовано за умовами Creative Commons BY 4.0 International license

97–110. DOI: https://doi.org/10.55643/fcaptp.5.52.2023.4158. – URL: https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/4158

3. Слободянюк О. В., Примаченко І. Ф. Страховий ринок: драйвер економічної безпеки. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ (серія економічна)*. 2023. № 1. С. 88–94. URL: https://doi.org/10.32782/2311-844x/2023-1-12

4. Майстер А. В., Славкова А. А. Страховий ринок України: проблеми та перспективи розвитку. *Investytsiyi praktyka ta dosvid*. 2025. № 2. С. 108–113. URL: https://doi.org/10.32702/2306-6814.2025.2.108

5. Баранова В.Г. Ефективний механізм страхування: методичні підходи оцінювання. *Вісник соціально-економічних досліджень*. ОНЕУ. 2021. вип.1. №76. С. 127-134 DOI: http://surl.li/izjhj

6. Метеленко Н., Сіліна І., Жовнір-Василенко К. Адаптація страхового ринку України до глобальних викликів та євроінтеграції. *Економіка та суспільство*. 2025. Вип. 71. URL: https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/download/5516/5454

7. Хропонюк Д. О., Длугопольський О. В. Сучасні проблеми та перспективи розвитку страхового ринку України. *Innovation and Sustainability*. 2023. № 1. С. 118–126. URL: https://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/37653/13.pdf?sequence=1

8. Марценюк О. В., Руда О. Л. Сучасні тенденції формування ресурсного потенціалу страхової компанії. *Ефективна економіка*. 2023. № 7. URL: http://socrates.vsau.org/repository/getfile.php/33703.pdf

9. Малащук О. В. Фінансова стійкість страхової компанії в умовах сучасних викликів. *Управління змінами та інновації*. 2025. № 14. С. 104–107. URL: https://cmi.politehnica.zp.ua/index.php/journal/article/download/219/211

10. Корман І. І., Семенда О. В., Макушок О. В. Маркетингове дослідження українського ринку страхових послуг. *Київський економічний науковий журнал*.

Увесь контент ліцензовано за умовами Creative Commons BY 4.0 International license

2024. № 4. С. 119–126. URL: https://journals.kymu.kyiv.ua/index.php/economy/article/download/107/105

11. Пурій Г. М. Аналіз страхового ринку України (контекст 2021–2023). Загальні огляди ринку. URL: https://forinsurer.com/

12. Електронний рейтинговий журнал *«Forinsurer»*. Страховий ринок України за 9 місяців 2025: Insurance TOP підвів підсумки та назвав лідерів. URL: https://forinsurer.com/news/25/11/14/45283

13. Наглядова статистика. Офіційний сайт НБУ. URL: https://surli.cc/nglngi

14. Тенденції розвитку страхування. огляд Страхового ринку України ЛСОУ. URL: https://uainsur.com/osnovni-tendentsii-strakhovoho-rynku-ukrainy-za-9-misiatsiv-2025-r/

15. IFC інвестує в страховий сектор України для розширення охоплення та зміцнення стійкості бізнесу 10.12.2025 року. IFC. URL: https://www.ifc.org/en/pressroom/2025/ifc-invests-in-ukraine-s-insurance-sector-to-expand-coverage-and-strengthen-busine

16. Тарасенко Д. Аналіз ринку страхування (2022–2023). Електронний рейтинговий журнал *«Insurance TOP»*. Огляди Insurance TOP та Forinsurer. URL: https://forinsurer.com/

17. Офіційний сайт Національного банку України. URL: https://bank.gov.ua/

18. Офіційний сайт Ліги страхових організацій України. Статистика. URL: https://uainsur.com/statystyka/

19. Novoseletska A. State of concentration and monopolization of the insurance market of Ukraine. *Scientific Notes of Ostroh Academy National University, "Economics" Series*. 2021. Vol. 1, no. 21(49). P. 10–18. URL: https://doi.org/10.25264/2311-5149-2021-21(49)-10-18

20. Татарин Н. Проблеми та перспективи розвитку страхового ринку України (контекст 2022–2023). Електронний рейтинговий журнал *«Insurance TOP»*. Огляди страхового ринку. URL: https://forinsurer.com/

Увесь контент ліцензовано за умовами Creative Commons BY 4.0 International license

21. Клапків Ю. М. Концептуалізація регресів та суброгації у страхуванні. *Світ фінансів*. 2017. № 2 (51). С. 118–126. URL: http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/881

22. Бондаренко П.В., Баранова В.Г. Сучасні тенденції страхового ринку України. Збірник матеріалів XXIII міжнародної науково-практичної конференції «*Наукові проблеми господарювання на макро-,мезо-, мікроекономічному рівнях*» 24-25 квітня. ОНЕУ. с.120–122. 2025

23. Комісарова А. С. Дослідження InsurTech (2023–2024) [Електронний ресурс] / А. С. Комісарова // Огляди цифровізації страхування. – URL: https://forinsurer.com/

24. Попович Д., Біда М. Тенденції функціонування ринку в умовах воєнного стану (2024–2025). Огляди ринку. – URL: https://forinsurer.com/

Увесь контент ліцензовано за умовами Creative Commons BY 4.0 International license